

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 10C/339/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715208652
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Pajerchinová Dr.
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2016:8715208652.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred samosudkyňou Mgr. Máriou Pajerchinovou, Dr. v právnej veci žalobkyne: A. U.Á., C.. XX.X.XXXX, S. M., M. XXX/XX, H.. O.. H. B.. B. U., S. M., M. XXX/XX M. Ž.: Y.. M. U., C.. XX.X.XXXX, D.. S. M., D. XXXX/XX , zast. ust. opatrovníkom JUDr. Renátou Kravčišinovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Bardejov, o zvýšenie výživného na dospelé dieťa s prísl. takto

rozhodol:

Súd m e n í rozsudok tohto súdu č. k. 13P/2/2011-34 zo dňa 9.3.2012 a s právoplatnosťou k 11.4.2012 tak, že z v y š u j e žalovanému Y.. M. U. výživné na žalobkyňu A. U. zo sumy 175,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne, ktoré je žalovaný p o v i n n ý platiť žalobkyni vždy do 15. dňa každého mesiaca vopred, počnúc dňom 16.7.2015 až do doby, kým sa nezmenia pomery.

V prevyšujúcej časti súd návrh žalobkyne z a m i e t a.

Dlžné výživné za čas od 16.7.2015 do 30.4.2016 v sume 238,50 eur je žalovaný p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni okrem bežného zvýšeného výživného v samostatnej lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd náhradu trov konania účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa podala na tento súd dňa 16.7.2015 voči žalovanému otcovi návrh o zvýšenie výživného z doteraz súdom určenej sumy 175,- eur mesačne na sumu 550,- eur mesačne a to z dôvodu, že po ukončení stredoškolského štúdia bola prijatá a začala študovať na Technickej univerzite v Košiciach, Fakulta elektrotechniky a informatiky na štúdium informatiky. Z toho dôvodu sa jej neúmerne zvýšili náklady na vysokoškolské štúdium a ďalej má výdavky na lieky kvôli alergii, ako aj na úhradu životných potrieb a ktoré si vypočítala v sume 1 000,- eur mesačne. Žije v domácnosti s matkou Mgr. B. U., ktorá pracuje ako špeciálny pedagóg. Žalovaný otec je inžinier elektrotechniky a má skúšku z jazyka anglického ,takže je v jeho schopnostiach platiť vyššie výživné. Jeho terajšiu adresu nepozná, pretože sa zdržiava na neznámom mieste, pravdepodobne v USA a doteraz súdom určené výživné jej posielal z adresy svojej mamy Jolany Račkovej.

Vzhľadom k tomu, že sa súdu nepodarilo zistiť terajšiu adresu žalovaného , na ktorú by súd mohol doručovať súdne zásielky, ktoré sa podľa platného Občianskeho súdneho poriadku musia doručovať účastníkovi do vlastných rúk a na opakované mailové výzvy žalovaný svoju adresu súdu neoznámil a nezvolil si ani splnomocneného alebo právneho zástupcu pre konanie alebo zástupcu na doručovanie súdnych zásielok, súd uznesením z 18.4.2016 ustanovil žalovanému opatrovníka pre toto konanie podľa § 29 OSP a ktoré platí do skončenia tohto konania a s ustanoveným opatrovníkom žalovaného sú pokračoval v začatom konaní.

Na pojednávaní súdu dňa 6.5.2016 žalobkyňa a jej splnomocnená zástupkyňa, ktorá je matkou žalobkyne, trvali na zvýšení výživného. Podľa nich reálna suma, na ktorú by súd mal zvýšiť výživné je aspoň 300,- eur - 400,- eur mesačne, pretože reálne mesačné náklady žalobkyne ako vysokoškoláčky sú cca 700,- eur mesačne. Žalobkyňa platí za ubytovanie v súkromí v prenajatom byte so svojim kamarátom sumu 200,- eur mesačne, za študijnú literatúru 50,- eur mesačne, za prístup na internet v prenajatom byte 15,- eur mesačne, za dobíjanie karty na cestovanie MHD v Košiciach sumu 25,- eur mesačne a na stravovanie cca 200,- eur mesačne. Ďalej na nákup liekov 60,- eur mesačne, nákup učebných pomôcok 80,- eur mesačne, nákup kozmetiky a hygieny 200,- eur mesačne a na záľuby 40,- eur mesačne. Okrem toho jednorazové výdavky boli na nákup kvalitného notebooku v sume 1 400,- eur, na nákup okuliarov 140,- eur a na úhradu za získanie vodičského preukazu 430,- eur. Žalobkyňa chodí domov každé 2 týždne na víkend a počas toho jej splnomocnená zástupkyňa ako matka hradí ostatné výdavky. Matka prispieva žalobkyňi dobrovoľne výživným na úhradu všetkých potrieb s tým, že doposiaľ žalujúca dcéra dostáva od žalovaného otca výživné v sume 175,- eur mesačne. Splnomocnená zástupkyňa žalobkyne, jej matka, pracuje v Centre špeciálneho poradenstva v Spojenej škole, Partizánka 2 Poprad ako špeciálny pedagóg a dosahuje príjem cca 1 000,- eur mesačne. Po rozvoze ich manželstva so žalovaným v r. 2000, žalovaný odišiel do zahraničia a doteraz boli voči nemu 2 trestné konania pre zanedbanie povinnej výživy a až počas trestného konania zameškané výživné na dcéru vyrovnal. Keďže je žalovaný vysokoškolsky vzdelaný, podľa žalobkyne má možnosť a schopnosť platiť vyššie výživné ako doteraz, pretože jej pomery sa podstatne zmenili - zvýšili. Žalovaný a ani splnomocnená zástupkyňa žalobkyne iné vyživovacie povinnosti ako k žalobkyňi nemajú. Rozhodovanie o výške zvýšeného výživného ponechávajú na súd.

Ustanovený opatrovník žalovaného sa na pojednávanie súdu napriek riadnemu predvolaniu bez ospravedlnenia nedostavil, na základe čoho súd prejednal a rozhodol vec v jeho neprítomnosti, pridŕžajúc sa obsahu spisu a vykonaných dôkazov podľa § 101 ods. 2 OSP.

Súd vykonal dokazovanie: výsluchom žalobkyne a splnomocnenej zástupkyne žalobkyne, jej matky, pripojenými spismi tohto súdu sp. zn. 13P/2/2011 a 2T/29/2012, rozhodnutím o prijatí žalobkyne na vysokoškolské štúdium v ak. roku 2015/2016 na Fakulte elektrotechniky a informatiky TU Košice, potvrdením o príjme matky žalobkyne Mgr. Moniky Račkovej s dosiahnutým čistým príjmom za rok 2014 v sume 1 110,66 eur a za prvý polrok 2015 v sume 1 072,- eur netto, správami o šetrení bydliska a terajšej adresy žalovaného, potvrdením o štúdiu žalobkyne v ak. roku 2015/2016 od 1.9.2015 do 31.8.2016 na Fakulte elektrotechniky a informatiky TU Košice v 3-ročnom bakalárskom štúdiu, 1.ročník, lekárskom správou o zdravotnom stave žalobkyne od MUDr. Márie Šišákovej zo dňa 6.5.2016 a štatistickým údajom o dosahovanom priemernom hrubom mesačno plate elektrotechnického inžiniera v SR v r. 2016 v sume 1 214,- eur brutto, na základe čoho súd zistil tento skutkový stav:

Výživné na žalobkyňu voči žalovanému otcovi bolo určené týmto súdom rozsudkom č.k. 13P/2/2011-34 zo dňa 9.3.2012 a s právoplatnosťou k 11.4.2012 v sume 175,- eur mesačne od 1.7.2011 až do zmeny pomerov. V tom čase žalobkyňa navštevovala strednú školu Tatranskú akadémiu v Poprade a žila s matkou B.. B. U.. V uvedenom konaní príjem otca zistený nebol, pretože sa dlhodobo zdržiava na neznámom mieste (pravdepodobne v USA) a pre konanie mu bol ustanovený opatrovník, ale súd vychádzal vzhľadom na dosiahnuté vzdelanie a prax žalovaného z priemernej mzdy pre pozíciu elektrotechnik v Prešovskom samosprávnom kraji v sume 925,- eur brutto. Od tejto predchádzajúcej súdnej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov u žalobkyne, ktorá v ak. roku 2015/2016 začala študovať v 1.ročníku na Fakulte elektrotechniky a informatiky TU Košice, čím sa jej neúmerne zvýšili náklady na vysokoškolské štúdium mimo miesta bydliska, ďalej žalobkyňa má zdravotné problémy a ide o mladú dospelú ženu, ktorá si musí uspokojovať svoje životné potreby. Tým je odôvodnené zvýšenie výživného voči žalovanému otcovi, ktorý je v produktívnom veku, ide o vysokoškolsky vzdelaného muža v preferovanom odbore a je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť vyššie výživné. Matka B.. B. U., s ktorou žalobkyňa žije v spoločnej domácnosti, si voči nej plní dobrovoľne vyživovaciu povinnosť, matka pracuje ako špeciálny pedagóg a dosahuje príjem cca 1 000,- eur mesačne. Súd zistil, že priemerný hrubý mesačný plat v SR pre elektrotechnického inžiniera je v súčasnosti 1 214,- eur brutto.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia spolu nežijú, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie po dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Na základe zisteného skutkového stavu a cit. právnej úpravy súd nepochybne dospel k právnomu záveru, že návrh žalobkyne na zvýšenie výživného je dôvodný, pretože od predchádzajúcej súdnej úpravy výživného došlo u žalobkyne k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného. Vzhľadom k tomu, že je dospelá, je v prvom ročníku vysokoškolského štúdia mimo miesta bydliska a má zdravotné problémy ako alergička a jej životné, osobné a študijné potreby výrazne vzrástli. Na druhej strane je v schopnostiach a možnostiach otca ako muža v produktívnom veku a s preferovaným vysokoškolským vzdelaním ako elektrotechnického inžiniera, ktorý podľa všetkých okolností dlhodobo žije v USA, vyššie výživné žalobkyni platiť. Keďže sa súdu nepodarilo zistiť terajší reálny príjem otca, súd vychádzal z terajšieho priemerného hrubého mesačného platu elektrotechnického inžiniera v SR s tým, že čistý príjem žalovaného otca a matky žalobkyne dosahuje tak rovnakú úroveň. Rodičia nemajú iné vyživovacie povinnosti ako k žalobkyni. Preto súd žalobe žalobkyne čiastočne vyhovel a zvýšil doterajšie súdom určené výživné zo sumy 175,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne od podania žaloby na súd, t.j. od 16.7.2015 až do doby, kým a nezmenia pomery. V prevyšujúcej časti súd návrh žalobkyne nad určenú sumu 200,- eur mesačne do navrhovanej sumy 550,- eur mesačne zamietol a to z dôvodu, že žiadaná suma je neprimerane vysoká a nezohľadňuje skutočnosť, že obaja rodičia majú k žalobkyni rovnakú vyživovaciu povinnosť. Navyše súd nemohol objektívne posúdiť, či žalovaný otec má alebo nemá vyšší príjem, než je celoslovenský priemer platu v jeho odbore a v tomto nebola aktívna ani žalobkyňa, pretože so žalovaným otcom nie sú v dlhodobom kontakte.

Tretím výrokom rozsudku súd vyčíslil žalovanému dlžné výživné od 16.7.2015 do 30.4.2016 v sume 238,50 eur a ktorú tvorí rozdiel medzi doteraz plateným výživným po 175,- eur a zvýšeným výživným 200,- eur za mesiac júl 2015 v sume 13,50 eur (rozdiel 25,- eur : polovica mesiaca) a 9 x po 25,- eur za mesiace august 2015 až apríl 2016 spolu v sume 225,- eur .Lehota na zaplatenie dlžného výživného

bola žalovanému určená samostatne mimo lehoty na platenie bežného zvýšeného výživného, počnúc mesiacom máj 2016 až do zmeny pomerov.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté s prihliadnutím k tomu, že si účastníci náhradu trov nežiadali a napokon im ani žiadne trovy nevznikli, pretože konanie je vecne oslobodené od súdnych poplatkov.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia na tomto súde ku Krajskému súdu Prešov v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Tento rozsudok v jeho 1. výroku o zvýšení výživného je predbežne vykonateľný dňom doručenia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

V Poprade dňa 6. mája 2016

Mgr. Mária Pajerchinová, Dr., v.r.
samosudca

Za správnosť vyhotovenia:

Ing. Ingrid Vajdíková